

УДК 343.1:341.632(477)

О.І. КОРОВАЙКО,

канд. юрид. наук, Харківський національний університет внутрішніх справ

РЕАЛІЗАЦІЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ПРАВА ОСОБИ НА ПОВАГУ ДО ПРИВАТНОГО І СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ

***Ключові слова:** право на повагу до приватного і сімейного життя, кримінальне судочинство, Європейський суд з прав людини, судовий контроль, обмеження конституційних прав і свобод*

Після прийняття нового КПК України, на жаль, так і не склалась єдина практика щодо вирішення питань, що стосуються обмежень конституційних прав та свобод громадян під час кримінального провадження. Тому, при проведенні слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій це призводить до численних процесуальних помилок як слідчих, що ініціюють їх проведення, прокурорів, які здійснюють керівництво досудовим розслідуванням, так і слідчих суддів, які надають дозвіл на їх проведення. Сьогодні положення кримінального процесуального законодавства дозволяють іноді по-різному підходити до вирішення одних і тих самих питань, тому для вироблення єдиної слідчо-прокурорської та судової практики вони потребують додаткового дослідження. В цьому контексті важливим чинником їх однакової реалізації є відповідність положень вітчизняного кримінального процесуального законодавства міжнародним стандартам прав людини, у тому числі і тим, які визначають право на повагу до приватного і сімейного життя.

Проблемні питання, що стосуються сутності та забезпечення права особи на повагу до приватного і сімейного життя, досліджували

у своїх роботах такі відомі вітчизняні та зарубіжні науковці, як В.Г. Гончаренко, Ю.М. Грошевий, О.П. Кучинська, О.Б. Комарницька, В.Т. Маляренко, Т.М. Москалькова, О.Р. Михайленко, В.В. Назаров, І.Л. Петрухін, М.А. Погорецький, І.І. Присяжнюк, П.М. Рабинович, Ю.І. Римаренко, В.С. Сивухін, М.І. Хавронюк, В.М. Тертишник та інші. І хоча результати наукових досліджень стали базою для розвитку правових засобів закріплення та захисту вказаного права, однак, низка питань у цій сфері потребує подальшого дослідження та наукового вирішення.

Одним із найважливіших прав людини і громадянина, що закріплюються основоположними міжнародними правовими актами та гарантуються Конституцією України, є право на повагу до приватного життя або за ст.32 Основного закону ніхто не може зазнавати втручання в його на особисте і сімейне життя. Під час розробки та прийняття КПК України це право було віднесено законодавцем до числа засад кримінального провадження (ст.15). Разом із тим, окремі положення щодо реалізації цієї засади під час кримінального провадження потребують свого удосконалення, у тому числі і в частині приведення їх змісту та форми у відповідність із міжнародними стандартами. Тому метою статті є дослідження теоретичних положень, що розкривають сутність права на повагу до приватного і сімейного життя, процедуру його реалізації в кримінальному судочинстві України та забезпечення його дотримання судом.

У Конституції України закріплені основні права та свободи громадян, які особливої актуальності набувають у випадку, коли особа потрапляє до сфери кримінального судочинства. Так, Основний Закон гарантує недоторканність житла (ст.30), таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції (ст.31), невтручання в особисте і сімейне життя особи (ст.32) [1]. Разом із тим, для ефективної реалізації завдань кримінального провадження, що передбачені положеннями ст.2 КПК України [2], у деяких випадках виникає необхідність їх обмеження. У контексті викладеного суттєвого значення

набувають питання щодо досягнення певного балансу між приватними і публічними інтересами, а також межами втручання органів держави у життя конкретної людини. Право на повагу до приватного і сімейного життя є один з найважливіших прав людини, захист якого передбачається більшістю міжнародних документів. Так, зокрема, воно закріплено у Загальній декларації прав людини (далі – Декларація) (ст.12) [3], Міжнародному пакті про громадянські і політичні права (ст.17) (далі – Пакт) [4], Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (ст.8) (далі – Конвенція) [5] та інших як міжнародних актах з прав людини.

Здійснивши аналіз вказаної нормативної бази, О.П. Кучинська цілком слушно наголошує на тому, що існують певні розбіжності у формулюванні міжнародних стандартів цього права. Так, Декларація здійснює захист названих цінностей від безпідставного втручання, а Пакт у свою чергу від свавільного та незаконного втручання. У свою чергу, текстуальний зміст цього права у ч.1 ст.8 Конвенції містить посилення, що «кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції». В той же час, Декларація та Пакт до об'єктів захисту даного стандарту відносять також честь і репутацію будь-якої людини, а також проголошують захист закону від подібних втручань або посягань [6, с.38]. Вважаємо, що скоріше за все тут мова йде не про самі відмінності у змісті досліджуваного права у тексті вказаних вище міжнародних актів. Ці відмінності і так явні, їх легко можна побачити. Вважаємо, що вони самі носять характер синонімічності (безпідставне або свавільне) або, у випадку об'єкта захисту (приватне і сімейне життя, житло і кореспонденція, честь і репутація), є наслідком більшої деталізації змісту самого права у Конвенції. Вказані автори звертають, як вбачається із контексту праці, увагу на внутрішній зміст права особи, який підлягає охороні і захисту у суспільств з боку держави, її невтручання у цю сферу. При цьому ця сфера, на відміну від низки інших загальновищезначаних прав, є доволі широкою. Так у наведе-

ній монографії прямо відмічено, що поняття «приватне життя» у практиці ЄСПЛ не є чітко визначеним, і охоплює широкий спектр питань [6, с.102]. Тому це вказує, що під час кримінального провадження суддя має враховувати необхідність аналізу будь-яких дій з позиції можливого вторгнення у приватне життя, а з іншого ретельно підходити до оцінки обґрунтованості і законності необхідності такого втручання.

Тому, враховуючи наведене щодо характеристики обсягу права на повагу до приватного і сімейного життя, вважаємо за доцільне розглянути окремі його аспекти з позиції їх реалізації у вітчизняному кримінальному судочинстві, забезпечення їх дотримання під час кримінального провадження судом та відповідності міжнародним стандартам і практиці ЄСПЛ.

Щодо самого досліджуваного права, то, наприклад, Конвенція передбачає, по-перше, відповідне право особи (право на повагу до свого приватного і сімейного життя), по-друге, заборону держави безпідставно втручатися у цю сферу життя особи (органи державної влади не можуть втручатися у здійснення цього права), по-третє, такі випадки, за умови настання яких, досліджуваний нами стандарт (право) у встановленому національним законодавством порядку може бути обмежений. Вважаємо, що цей приклад закріплення вказаного права особи можна розглядати як структуру відповідного міжнародного стандарту. Звертає на себе увагу те, що міжнародно-правові акти не надають вичерпного тлумачення вказаних стандартів, на що вже було звернуто увагу вище. Але окремі їх аспекти знаходять своє безпосереднє тлумачення у прецедентній практиці ЄСПЛ. Але вищезгадана міжнародна інституція, поряд із цим зазначає, що Суд не вважає за можливе або за необхідне дати вичерпне визначення поняттю «приватне життя» (п.29 справи «Німці проти Німеччини» від 16.12.1992 року [8]), адже саме поняття «приватне життя» є широким і не піддається вичерпному визначенню (п.36 справи «Костелло-Робертс проти Сполученого Королівства» від 25.03.1993 року [7]).

Окрім того, це поняття стикається з іншими сферами, що передбачені ст.8 Конвенції: сімейним життям, житлом, кореспонденцією (п.29 справи «Німці проти Німеччини» від 16.12.1992 року [8]).

З цього випливає, що ЄСПЛ під час прийняття відповідних рішень не намагається встановити загальних чітких меж між реалізацією права особи щодо приватного та сімейного життя, а також житлом та кореспонденцією. Свої рішення щодо ст.8 Конвенції він приймає стосовно кожної конкретної справи, і таким чином розмежовуючи аспекти змісту вказаної статті Конвенції. З цього приводу погодимося із В. Серьогіним, яким в результаті дослідження питання змісту і обсягу права на недоторканність приватного життя (прайвесі) відмічено, що це право і право на недоторканність житла та право на таємницю комунікацій слід розглядати як суміжні права, які значною мірою перетинаються за змістом, але не «поглинаються» одне одним [9, с.93].

Саме такий підхід і був реалізований у Конституції України, де вказаним правам людини і громадянина, враховуючи їх відносно самостійний характер і значення, присвячені окремі статті (ст.ст.30, 31, 32). Автори науково-практичного коментаря до КПК України за загальною редакцією В.Я. Тація слушно звертають увагу на те, що конституційне регулювання права на невтручання в особисте та сімейне життя узгоджується із міжнародно-правовими актами у сфері захисту людини, знаходить свою подальшу деталізацію в чинному законодавстві України [9, с.45]. І, відповідно, свою реалізацію цей підхід отримує у новому КПК України, де до числа засад кримінального провадження в якості окремих положень віднесено недоторканність житла чи іншого володіння особи (ст.13), таємниця спілкування (ст.14), невтручання у приватне життя (ст.15), недоторканність права власності (ст.16). Таким чином, можна констатувати, що досліджуючи питання реалізації у вітчизняному кримінальному судочинстві міжнародного стандарту права людини, передбаченого у ст. 12 Декларації, ст.17 Пакту, ст.8 Конвенції, слід розмежовувати, принаймні, відділяти

такі окремі сфери його реалізації як: недоторканність житла, таємницю спілкування, невтручання у приватне (особисте і сімейне) життя. Це передбачає можливість окремого аналізу рішень ЄСПЛ щодо кожної із сфер цього конвенційного права та їх застосування, формування судової практики щодо специфіки реалізації кожного із конституційних прав особи та надання окремих методичних рекомендацій стосовно реалізації кожної із засад кримінального провадження, передбачених ст.13–16 КПК України, під час його здійснення.

Вказані розрізнення між елементами права, зокрема, передбаченого у ст.8 Конвенції, яке є широким, і як зауважив ЄСПЛ, не піддається вичерпному визначенню та стикається з іншими сферами, призводять до розбіжностей при його тлумаченні у вітчизняній правовій доктрині, зокрема і науці кримінального процесу. Більшість науковців та практиків розглядають це право саме через аспект невтручання у приватне (особисте і сімейне) життя, що гарантується громадянам у всіх сферах суспільного життя. Так, наприклад, у рішенні Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України вказано, що зміст права на недоторканність особистого і сімейного життя як одного з видів особистого немайнового права полягає в тому, що фізична особа вільно, на власний розсуд визначає свою поведінку у сфері свого приватного життя і можливість ознайомлення з ним інших осіб та має право на збереження у таємниці обставин свого особистого життя. Така інформація про фізичну особу та членів її сім'ї є конфіденційною і може бути поширена тільки за їх згодою, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини [10]. Ця позиція знайшла свою підтримку і у авторів науково-практичного коментаря до КПК України за загальною редакцією В.Я. Тація [11, с.45]. Але, якщо проаналізувати цю позицію, то щодо сфери кримінального судочинства

чинства вона стосується лише аспекту позитивної поведінки певного учасника кримінального провадження в частині надання дозволу на поширення відповідної інформації. Хоча вище ми відмічали, що стандарт цього права має більш складну структуру (власне саме право особи, обмеження держави на втручання у здійснення цього права, виключні підстави для його обмеження).

У свою чергу, В.В. Назаров наголошує на тому, що, по-перше, формулюючи це право, законодавець виходить із того, що кожна людина унікальна, індивідуальна, має велику кількість неформальних зв'язків, є носієм приватних інтересів тощо, а, по-друге, закріплюючи це право, держава надає особі можливість контролювати інформацію як про себе, так членів своєї сім'ї родини і не допускати розголошення відомостей особистого та інтимного характеру, а в разі необхідності припинити розголос небажаної інформації [12, с.64]. Зауважимо, що запропоноване науковцем тлумачення є більш досконалим у порівнянні з попереднім, але також далеко не повним.

Вважаємо, що важливим аспектом цього права, особливо щодо сфери кримінального судочинства, є те, що положення ч.2 ст.8 Конвенції передбачають заборону будь-якого втручання у вищезазначені права особи за винятком деяких випадків. Зокрема, у цій нормі задекларовано, що органи державної влади не можуть втручатися у здійснення цього права інакше ніж згідно із законом і коли це необхідно в демократичному суспільстві в інтересах національної і громадської безпеки або економічного добробуту країни, з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або з метою захисту прав і свобод інших осіб.

Таким чином, обмеження досліджуваного права особи під час кримінального провадження з боку правозастосовних органів держави не буде порушенням положень Конвенції, якщо відповідне рішення одночасно: а) базується на законі (Конституції України, КПК України); в) забезпечує досягнення відповідної мети (наприклад, запобігання злочинам, чи з метою захисту прав і свобод інших

осіб, зокрема, потерпілих); в) є необхідним в демократичному суспільстві (в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини). Але при цьому врахуємо позицію Комітету з прав людини, який щодо тлумачення терміну «втручання» вказав, що воно хоча і допускається законом та здійснюється у рамках законної процедури, але повинно відповідати також положенням, цілям та задачам Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та у будь-якому випадку застосування його повинно бути обґрунтованим за конкретних обставин [6, с.38]. З цією метою, як відмічає Л.В. Ємчук, при аналізі застосування чч.1, 2 ст.8 Конвенції в практиці ЄСПЛ вироблено розгалужений тест, який складається з трьох критеріїв: «згідно із законом», «законна мета», «необхідність втручання в демократичному суспільстві» (пропорційність). Цей тест допомагає оцінювати, у чому саме було порушення поваги до приватного й сімейного життя (незабезпечення реалізації права чи невинуватого втручання) [13, с.119].

Отже у сучасній теорії права взаємовідносини між державою та громадянином здійснюються через призму позитивних та негативних зобов'язань. У зв'язку з викладеним С.В. Шевчук не безпідставно зауважує, що у найбільш загальному вигляді позитивні зобов'язання передбачають обов'язок держави вчиняти дії, що безпосередньо спрямовані на забезпечення, захист прав людини. У свою чергу, негативні зобов'язання спрямовані на утримання держави від порушень прав людини, а також від будь-яких форм неправомірного втручання у їх реалізацію [14, с.57]. Підтвердженням наведеного є практика ЄСПЛ. Так, у справах «Ейрі проти Ірландії» від 09.10.1979 року [15] та «Х і У проти Нідерландів» від 26.03.1985 року Суд визнав, що окрім негативного припису, передбаченого ч.2 ст.8 Конвенції, державні органи мають виконувати і позитивні зобов'язання, які мають форму активних дій щодо запобігання втручання інших осіб, зокрема, і представників правоохоронних органів до приватного та сімейного життя [16]. Прикладом аналізу позитивного

зобов'язання є також рішення ЄСПЛ у справі «Краксі проти Італії» від 17.07.2003 року, що стосується обов'язку державних органів не допускати витоку відомостей приватного життя громадян [17].

У вітчизняному кримінальному процесі вказане питання частково вирішується в порядку ст.222 КПК України. Так, у випадках, що пов'язані із втручанням правоохоронних органів до приватного життя, здійснюється попередження учасників процесуальних дій про їх обов'язок не розголошувати такі відомості, а також про кримінальну відповідальність за незаконне їх розголошення, передбачену ст.387 КК України. Разом із тим, у положеннях КПК України з даного питання відсутня будь-яка конкретика. Перш за все це стосуються процесуального відображення в матеріалах кримінального провадження факту виконання вимог ст.222 КПК України. Вважаємо, що у даному випадку слідчий, прокурор мають скласти окремий протокол. Отже, у контексті викладеного пропонуємо відповідні зміни до вищевказаної процесуальної норми були б цілком обґрунтованими.

До того ж, якщо проаналізувати інші статті КПК України, то виявити послідовну реалізацію в них приписів його ст.15, їх забезпечення або гарантування, в частині, як відмічає Л.В. Ємчук, забезпечення умов для реалізації права та захисту від невиправданого втручання [13, с.119], не завжди уявляється можливим. Так, відсутні приписи, що гарантують кожному учаснику кримінального провадження під час проведення окремих процесуальних дій невтручання у його приватне (особисте і сімейне) життя. Зокрема, навіть у обов'язках учасників провадження щодо не розголошення відомостей, як правило, мова йде про «відомості, які безпосередньо стосуються суті кримінального провадження», «відомості щодо проведеної процесуальної дії», а відомості про приватне (особисте і сімейне) життя особи, щодо якої проводиться кримінальне провадження чи процесуальна дія не згадуються. Недостатньо виписані у КПК України механізми використання інформації про особу без її згоди або отримання такої

згоди, як і механізми контролю за використанням інформації про приватне життя особи, отриманої в порядку, передбаченому КПК України, виключно для виконання завдань кримінального провадження, тощо. Нарешті, чому при проведенні будь-якої процесуальної дії, під час якої вивчаються чи оголошуються відомості про приватне (особисте і сімейне) життя особи, в КПК України на виконання припису його ч.4 ст.15 не передбачено обов'язку кожного її учасника, кому наданий доступ до інформації про приватне життя, запобігати розголошенню такої інформації.

Вважаємо, що застосування положень КПК України у досліджуваній сфері перш за все мають ґрунтуватися на положеннях Конвенції та відповідної практики ЄСПЛ. Зауважимо, що судовому контролю за дотриманням досліджуваних стандартів у кримінальному процесі хоча і приділяється все більше уваги як в Україні, так і країнах європейської спільноти, але окремі наведені приклади, особливо з практики ЄСПЛ, свідчать про необхідність подальшого удосконалення слідчо-прокурорської та судової практики. І мабуть не варто, на виправдання цих випадків, звертати увагу на те, що у деяких країнах пострадянського простору судовий контроль за діями органів досудового розслідування і до цього часу перебуває на неналежному рівні і не відповідає міжнародним стандартам. Наприклад, у Республіці Білорусь у кримінальному судочинстві здійснення процесуальних дій, що пов'язані з безпосереднім втручанням правоохоронних органів до сфери приватного життя громадян (проведення обшуку, огляду житла чи іншого законного володіння, прослуховування і запис переговорів, що ведуться технічними каналами зв'язку, та інших переговорів тощо) віднесені не до компетенції суду, а санкціонується прокурором (п.14 ч.5 ст.34 КПК Республіки Білорусь) [18]. Таким чином можна стверджувати, що положення кримінального процесуального законодавства, які стосуються реалізації громадянами досліджуваного права не в повній мірі відповідають змісту Конвенції та прецедентній практиці ЄСПЛ.

Рішення ЄСПЛ демонструють широкий підхід до тлумачення права на недоторканність приватного (особистого і сімейного) життя. Хотілося б відзначити, що проаналізовані прецедентні позиції ЄСПЛ для вітчизняної правозастосовної практики мають важливе значення. Перш за все воно полягає в тому, що застосування міжнародних норм дозволить вітчизняним судам підвищити ефективність захисту прав людини та зменшити кількість скарг до ЄСПЛ. Виконання його рішень, передбачає певні зобов'язання з боку держави щодо вжиття заходів не лише приватного характеру, які спрямовані на усунення відповідних порушень прав людини, передбачених Конвенцією, але і загального характеру, з тим щоб попередити повторення подібних порушень. Утому числі і шляхом законодавчого їх вирішення.

Гарантовані на міжнародному рівні загальноновизнані права особи можуть бути обмеженими лише в порядку та на підставах, а також для досягнення мети, визначених чинним законодавством. У кримінальному судочинстві повинні бути відпрацьовані та впроваджені оптимальні механізми захисту приватних інтересів і свобод особи. Для забезпечення належної реалізації вищевказаних стандартів законодавець перш за все має визначитися з дефініцією «приватне життя», а положення кримінального процесуального законодавства потребують змін та доповнень в частині, що стосуються виконання вимог, передбачених положеннями ст.15 КПК України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
3. Загальна декларація прав людини / прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Ген. Асамблеї ООН : від 10.12.1948 р. // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93. – Ст. 3103.
4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : від 16.12.1966 р. Генераль-

ною Асамблеєю ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : від 04.11.1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon5.rada.gov.ua.

6. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження у світлі практики Європейського суду з прав людини : монографія / О. П. Кучинська, Т. І. Фулей, Р. В. Бараннік. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2013. – 228 с.

7. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Костелло Робертс проти Сполученого Королівства» : від 25.03.1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57804>.

8. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Німіц проти Німеччини» : від 16.12.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://european-court.ru/uploads/ECHR_Niemietz_v_Germany_16_12_1992.pdf.

9. Сєрьогін В. Зміст і обсяг права на недоторканність приватного життя (прайвесі) / В. Сєрьогін // Вісник Акад. правових наук України. – 2010. – № 4. – С. 88–97.

10. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України : від 20.01.2012 р., № 2-рп/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-12>.

11. Кримінальний процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар : у 2 т. Т. 1 / Є. М. Блажівський, Ю. М. Грошевий, Ю. М. Дьомін та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х. : Право, 2012. – 768 с.

12. Назаров В. В. Дотримання конституційного права людини на особисте і сімейне життя у кримінальному процесі / В. В. Назаров // Публічне право. – 2011. – № 1. – С. 64–70.

13. Ємчук Л. В. Право на повагу до приватного та сімейного життя в практиці Європейського суду з прав людини / Л. В. Ємчук //

Альманах міжнародного права. – 2015. – № 8. – С. 117–122.

14. Шевчук С. В. Концепція позитивних обов'язків держави у практиці Європейського суду з прав людини / С. В. Шевчук // Право України. – 2010. – № 2. – С. 55–64.

15. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Ейрі проти Ірландії»: від 09.10.1979 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.echr.ru/documents/doc/2461441/2461441.htm>.

16. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Х і У проти Нідерландів»:

від 26.03.1985 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.echr.ru/documents/doc/2461439/2461439.htm>.

17. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Краксі проти Італії»: від 17.07.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=946>.

18. Уголовно-процесуальний кодекс Республіки Беларусь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tamby.info/kodeks/ypk.htm>.

Коровайко О. І. Реалізація у кримінальному судочинстві України міжнародних стандартів права особи на повагу до приватного і сімейного життя / О. І. Коровайко // Форум права. – 2017. – № 1. – С. 77–83 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_1_15.pdf

Здійснено аналіз міжнародно-правових актів, рішень Європейського суду з прав людини у досліджуваній сфері та чинного кримінального процесуального законодавства України. Автором підтримані позиції науковців щодо уведення критеріїв допустимості втручання держави у приватну сферу особи та вносяться пропозиції щодо удосконалення окремих положень КПК України. Вказано, що незважаючи на достатньо повне відображення у чинному КПК України в якості засади кримінального провадження міжнародного стандарту права на повагу до приватного і сімейного життя, має місце неповнота реалізації цих положень у статтях, яким це провадження регламентовано по суті.

Коровайко А.І. Реализация в уголовном судопроизводстве Украины международных стандартов права человека на уважение частной и семейной жизни

Осуществлен анализ международно-правовых актов, решений Европейского суда по правам человека в исследуемой сфере и действующего уголовного процессуального законодательства Украины. Автором поддержаны позиции ученых о введении критериев допустимости вмешательства государства в частную сферу лица и вносятся предложения по совершенствованию отдельных положений УПК Украины. Указано, что, несмотря на достаточно полное отражение в действующем УПК Украины в качестве основы уголовного судопроизводства международного стандарта права на уважение частной и семейной жизни, имеет место неполнота реализации этих положений в статьях, которым это производство регламентировано по существу.

Korovayko A.I. Implementation of International Human Rights Standards in Respect of Private and Family Life in the Criminal Procedure of Ukraine

It provides analysis of international legal acts, decisions of European Court of Human Rights in the sphere examined and criminal procedural legislature of Ukraine in force. The author endorses scientific positions about the need of elaboration criteria of admissibility for state interference into private sphere of a person and submits propositions on enhancement of certain provisions of Criminal Procedural Code of Ukraine. Despite of reasonably complete provision of international standard of the right to respect for private and family life as a basis of criminal legal proceedings in Criminal Procedural Code of Ukraine, realization of the mentioned provisions in articles, regulating the issue at the base level, is deficient.